Or it is also because the Chachomim persevered – אי נמי משום שקדו

OVERVIEW

The גמרא explained the reason an אלמנה is not נבעלת בה', but rather (she marries בה' and) is נבעלת בו', for the חכמים insisted that the husband should rejoice with his newly wedded אלמנה for three days. תוספות explains how this answer does not contradict the ברייתא.

מוספות asks:

ואם תאמר והיכי מצי למימר משום שקדו הא בברייתא קתני בהדיא משום ברכה - -And if you will say; but how can the גמרא answer that an נבעלת בו' is 'נבעלת בו' because of ברייתא but the ברייתא states explicitly that she is 'נבעלת בו' because of the ברכה לאדם (and does not mention שקדו)?!

מוספות answers:

ויש לומר דלהאי שינויא הוי פירוש הברייתא הכי -

And one can say; that according to this answer of שקדו, the explanation of the is as follows -

 $m{-}^2$ אלמנה נשאת בחמישי ונבעלת בששי פירוש משום שקדו כמו שמפורש בברייתא אחרת 'An אלמנה is married on 'ה and נבעלת on 'ז'; the explanation for this ruling is because of שקדו as it states explicitly in the other ברייתא (quoted here in the גמרא) -

ואם תאמר משום ברכה דדגים היה להם להניח תקנת שקדו - -

And if you will ask that the הכמים should have set aside their enactment of שקדו in deference to the ברכה לדגים, which is בה', and the אלמנה should be נבעלת בה', the answer is that the חכמים -

לא חשו לכך הואיל ובששי נמי נאמרה ברכה לאדם:

Were not concerned for the ברכה לדגים, since there is also the ברכה לאדם, which was said on 'ו, therefore the נבעלת בו' is נבעלת בו'.

SUMMARY

The שקדו of שקדו for the אלמנה was well known (from other sources) and our ברייתא

¹ See 'Thinking it over' # 1.

² See 'Thinking it over' # 2.

 $^{^3}$ תוספות taught us previously (ב,א ד"ה ותנשא) as well as in the following (ד"ה מאי) that חקנה is a stronger תקנה than ברכה (therefore on account of שקדו one is considered an עבריינא if he does not comply, but not because of ברכה), nonetheless חוספות here means to say that (perhaps) they never should have instituted the תוספות, and left it בה' and left it because of ברכה לדגים.

had no need to mention it, it mentioned ברכה לאדם, to explain why we are not concerned for ברכה לדגים.

THINKING IT OVER

- 1. תוספות asks how can the גמרא say the reason for 'ברעלת בו' is because of שקדו when the ברייתא only mentions the reason of ברכה לאדם. Seemingly the same question applies to the ברכה לדגים merely states the reason of ברכה לדגים, but there are also the reasons of שקדו and טענת בתולים (as mentioned previously). Why ask only regarding the אלמנה and not regarding the בתולה.
- 2. תוספות answers that by אלמנה the main reason is because of שקדו; however the ברייתא mentions ברכה לאדם, so one should not ask that we should set aside שקדו for לדגים "Mhy could not have תוספות answered in the opposite manner; the main reason she is נבעלת בו' is because of ברכה לדגים and we also need בעלת בה' so no one should argue and say נבעלת בה' because of ברכה לדגים?

⁶ See footnote # 2.

⁴ See footnote # 1.

⁵ See מהר"ם.

⁷ See מהרש"א.